

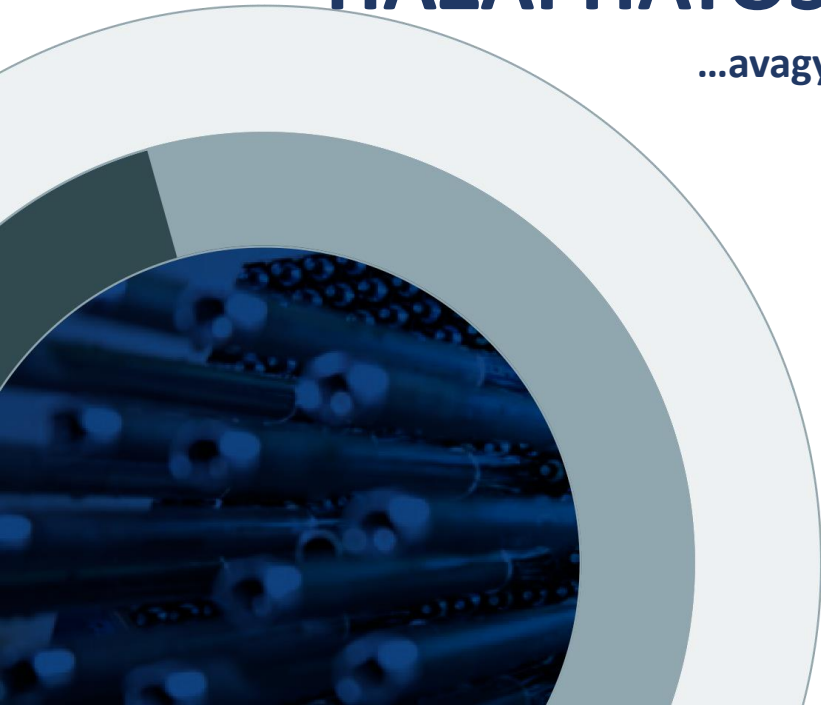
Országos Atomenergia Hivatal

A RADIOAKTÍV ANYAGOK BIZTONSÁGOS SZÁLLÍTÁSÁNAK HAZAI SZABÁLYOZÁSA; HAZAI HATÓSÁGI TAPASZTALATOK

...avagy mik a jó kérelem ismérvei és a hatóság elvárásai

Jobbágy Benedek, Dr. Katona Tünde

*Országos Atomenergia Hivatal
Tároló és Kutatóreaktor Felügyeleti Főosztály*

Szervezeti felépítés és feladatok

Tároló és Kutatóreaktor Felügyeleti Főosztály

Lázár István főosztályvezető

- Radioaktív (és nukleáris) anyagok közúti és belvízi szállításának/fuvarozásának engedélyezése és ellenőrzése
- Radioaktív anyag belföldi légi fuvarozása és földi kiszolgálás esetén szakhatóság
- Radioaktív és nukleáris anyagok szállítási csomagolásának jóváhagyása és ellenőrzése
- Radioaktív hulladékok és kiégett fűtőelemet országhatáron át történő szállításához hozzájárulás, engedélyezése

Sugárforrás Felügyeleti Főosztály

Hum Gábor főosztályvezető

- Radioaktív anyagok alkalmazása (tárolás, előállítás, kezelés, felhasználás)
- Radioaktív anyagot tartalmazó készülék és a befogadó létesítmény üzemeltetése, sugárvédelmét biztosító építészeti, épületgépészeti berendezések karbantartása
- Sugárforrás felhasználási idejének hosszabbítása

Nukleáris Védettségi, Non-proliferációs és Veszélyhelyzetkezelési Főosztály

Dr. Stefánka Zsolt főosztályvezető

- Radioaktív anyagok fizikai védelme (tárolás, alkalmazás, szállítás)
- Nukleáris anyagot (szegényített uránt) tartalmazó munkatartók biztosítéki nyilvántartása

Fontosabb jogszabályok és jogszabályi helyek

- az Országos Atomenergia Hivatal nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatköréről, az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásaiban közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, a kiszabható bírság mértékéről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal munkáját segítő tudományos tanácsról szóló **112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet** [5. §, 1. melléklet]
- a radioaktív anyagok szállításáról, fuvarozásáról és csomagolásáról szóló **51/2013. (IX. 6.) NFM rendelet** [5. § (7) bekezdés]
- az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló **2/2022. (IV. 29.) OAH rendelet** [1-21. § és 38. §]
- a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről szóló **165/2025. (VI. 24.)** [1. melléklet]
- az atomenergia alkalmazása körében a fizikai védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló **190/2011. (IX. 19.) Korm. Rendelet**
- (a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló **39/2021. (VII. 30.) ITM rendelet**)

Radioaktív anyagok közúti szállításának engedélyezése

Radioaktív anyagok közúti szállításának dokumentációja, követelményei:

- 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet 1. mellékletének adatszolgáltatása
  - Szállítandó radioaktív anyag fajtája és aktivitása
  - UN szám és helyes szállítási megnevezés
  - Sugárzásmérő típusa
- Veszélyesáru szállítási biztonsági tanácsadó és sugárvédelmi szakértő közreműködése
- A szállításban közreműködők sugárvédelmi és veszélyesáru szállítási képzettségének igazolásai
- Veszélyhelyzeti utasítások – Írásbeli utasítás vagy saját (is)
- Küldeménydarab-minták engedélyokirata(i) – B és C típusnál
- Fuvarokmány(ok) mintája/mintái
- Sugárvédelmi program
- Fizikai védelmi nyilatkozat

OAH-117 RADIOAKTÍV ANYAG KÖZÚTI SZÁLLÍTÁSÁNAK ENGEDÉLYEZÉSE

Utolsó módosítás dátuma: 2025-05-05 16:26:14

[Ügyintézés indítása »](#)

Sugárvédelmi program

Sugárvédelmi program követelményei (51/2013. (IX. 6.) NFM rendelet 5. § (7) bekezdés)

1. a szállítási módozat meghatározása
2. az alkalmazott küldeménydarabok típusa
3. a tevékenység folyamatainak leírása
4. szervezeti és munkaköri hatáskörök és felelősségek
5. a személyi sugárterhelés ellenőrzése és a munkaterület sugárvédelmi felügyeletének módszere
6. a munkavállalókra vonatkozó dóziskorlátok, dózismegszorítások meghatározása
7. a szállítandó anyagok maximális aktivitása, küldeménydarabonként és szállítmányonként
8. a sugárzási szintre vonatkozó korlátok a küldeménydarabok és a szállító jármű tekintetében
9. felületi szennyezettségekre vonatkozó korlátok és a felületi szennyezettségek kezelése
10. az áru elhelyezése a szállítás során
11. elkülönítés és egyéb védelmi intézkedések (hozzáférés korlátozása, idővédelem, műszaki sugárvédelem, hasadó anyagok elhelyezésére vonatkozó korlátozások)
12. rendkívüli események kezelése: sérült vagy szivárgó küldeménydarabok kezelése, hiányosságok észlelése, teendők balesetek esetén
13. a szállításban részt vevők képzése
14. a radioaktív anyagok szállításával összefüggő minőségellenőrzési program, melynek tartalmaznia kell a csomagolóeszközök ellenőrzését, a biztonsági eszközök ellenőrzését valamint a feljegyzések kezelését

Tipikus hibák

Sugárvédelmi program követelményei (51/2013. (IX. 6.) NFM rendelet 5. § (7) bekezdés)

3. a tevékenység folyamatainak leírása
  - túl általános leírás
  - nem releváns információk
  - ADR-ben rögzített folyamatok hibás értelmezése
4. szervezeti és munkaköri hatáskörök és felelőségek
  - MSSZ-től eltérő hatáskörök és felelőségek
5. a személyi sugárterhelés ellenőrzése és a munkaterület sugárvédelmi felügyeletének módszere
  - A vagy B besorolás
  - munkaterület „elkerítése”
6. a munkavállalókra vonatkozó dóziskorlátok, dózismegszorítások meghatározása
  - alkalmazási engedéllyel (SL 3.1.1 – MSSZ 3.2.1) megegyezően
8. a sugárzási szintre vonatkozó korlátok a küldeménydarabok és a szállító jármű tekintetében
  - reálisan szükséges megadni (az ADR 7.5.11 CV33 felületen 2 mSv/h és 2 m-re 0,1 mSv/h)
9. felületi szennyezettségekre vonatkozó korlátok és a felületi szennyezettségek kezelése
  - az ADR 7.5.11 CV33 5) pontja kifejtve
  - ki végezheti az esetleges dekontaminációt
  - milyen gyakorisággal szükséges ellenőrzéseket végezni

Tipikus hibák

10. az áru elhelyezése a szállítás során
  - sugárvédelmi szempontból nézve, pl. legtávolabb a személyzettől
11. elkülönítés és egyéb védelmi intézkedések (hozzáférés korlátozása, idővédelem, műszaki sugárvédelem, hasadó anyagok elhelyezésére vonatkozó korlátozások)
  - nem összekeverendő a fizikai védelemmel
  - leggyorsabb/legrövidebb út
  - kiegészítő árnyékolás szükségessége
12. rendkívüli események kezelése: sérült vagy szivárgó küldeménydarabok kezelése, hiányosságok észlelése, teendők balesetek esetén
  - teendők a küldeménydarab sérülése esetén
  - teendők baleset esetén: értesítendők, elkerítés stb.
  - hiányosság, hibák esetén teendők
  - a teendőknek meg kell jelennie a **Fuvarokmányban** (ADR 5.4.1.2.5.2)
14. a radioaktív anyagok szállításával összefüggő minőségellenőrzési program, melynek tartalmaznia kell a csomagolóeszközök ellenőrzését, a biztonsági eszközök ellenőrzését valamint a feljegyzések kezelését
  - ilyen minőségirányítási rendszert alkalmaznak, integrálták Sugárvédelmi program?
  - csomagolóeszközök ellenőrzése: hogyan, gyakorisága
  - feljegyzések kezelése

Fuvarokmány

A Fuvarokmányak részben kötött formája van:

- az általános követelmények az ADR 5.4.1.1.1 pontban vannak

UN-szám helyes szállítási megnevezés osztály és alagútkód sorrendben minden más információ közbeszúrása nélkül:

UN 3332 Radioaktív anyag, A típusú küldeménydarabban, különleges formában, 7, (E)

2.2.7.2.1.1 táblázat – UN számhoz való hozzárendelés

UN szám	Helyes szállítási megnevezés és leírás ^{a)}
Engedményes küldeménydarabok (1.7.1.5)	
UN 2908	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN – ÜRES CSOMAGOLÓESZKÖZ
UN 2909	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN – TERMÉSZETES URÁNBÓL vagy SZEGÉNYÍTETT URÁNBÓL vagy TERMÉSZETES TORIUMBÓL KÉSZÜLT GYÁRTMÁNYOK
UN 2910	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN – KORLÁTOZOTT ANYAGMENNYISÉG
UN 2911	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN – KÉSZÜLÉKEK vagy GYÁRTMÁNYOK
UN 3507	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN, URÁN-HEXAFLUORID, küldeménydarabonként 0,1 kg-nál kevesebb, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}

UN szám	Helyes szállítási megnevezés és leírás ^{a)}
Kis fajlagos aktivitású radioaktív anyag (2.2.7.2.3.1)	
UN 2912	KIS FAJLAGOS AKTIVITÁSÚ RADIOAKTÍV ANYAG (LSA-I), nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3321	KIS FAJLAGOS AKTIVITÁSÚ RADIOAKTÍV ANYAG (LSA-II), nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3322	KIS FAJLAGOS AKTIVITÁSÚ RADIOAKTÍV ANYAG (LSA-III), nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3324	KIS FAJLAGOS AKTIVITÁSÚ RADIOAKTÍV ANYAG (LSA-IV), HASADÓ
UN 3325	KIS FAJLAGOS AKTIVITÁSÚ RADIOAKTÍV ANYAG (LSA-IV), HASADÓ
Szennyezett felületű tárgyak (2.2.7.2.3.2)	
UN 2913	RADIOAKTÍV ANYAG, SZENNYEZETT FELÜLETŰ TÁRGYAK (SCO-I, SCO-II vagy SCO-III), nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3326	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, SZENNYEZETT FELÜLETŰ TÁRGYAK (SCO-I vagy SCO-II)
A típusú küldeménydarabok (2.2.7.2.4)	
UN 2915	RADIOAKTÍV ANYAG, A TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, nem különleges formában, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3327	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, A TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, nem különleges formában
UN 3332	RADIOAKTÍV ANYAG, A TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, KÜLÖNLEGES FORMÁBAN, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3333	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, A TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, KÜLÖNLEGES FORMÁBAN
B(U) típusú küldeménydarabok (2.2.7.2.4.6)	
UN 2916	RADIOAKTÍV ANYAG, B(U) TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3328	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, B(U) TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN
B(M) típusú küldeménydarabok (2.2.7.2.4.6)	
UN 2917	RADIOAKTÍV ANYAG, B(M) TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3329	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, B(M) TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN
C típusú küldeménydarabok (2.2.7.2.4.6)	
UN 3323	RADIOAKTÍV ANYAG, C TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3330	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, C TÍPUSÚ KÜLDEMÉNYDARABBAN
Külön megegyezés (2.2.7.2.5)	
UN 2919	RADIOAKTÍV ANYAG, KÜLÖN MEGEGYZÉS ALAPJÁN SZÁLLÍTOTT, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3331	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ, KÜLÖN MEGEGYZÉS ALAPJÁN SZÁLLÍTOTT
Urán-hexafluorid (2.2.7.2.4.5)	
UN 2977	RADIOAKTÍV ANYAG, HASADÓ URÁN-HEXAFLUORID
UN 2978	RADIOAKTÍV ANYAG, URÁN-HEXAFLUORID, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}
UN 3507	RADIOAKTÍV ANYAG ENGEDMÉNYES KÜLDEMÉNYDARABBAN, URÁN-HEXAFLUORID, küldeménydarabonként 0,1 kg-nál kevesebb, nem hasadó vagy hasadó-engedményes ^{b)}

a) A helyes szállítási megnevezés a „helyes szállítási megnevezés és leírás” oszlopban található nagybetűs rész. Az UN 2909, 2911, 2913 és 3326 tételből a „vagy” szóval elválasztva másik helyes szállítási megnevezés van megadva, ilyen esetben csak a megfelelő helyes szállítási megnevezést szabad használni.

b) A „hasadó-engedményes” kifejezés csak a 2.2.7.2.3.5 pont szerint mentesített anyagra vonatkozik.

c) Az UN 3507 tételre lásd még a 3.3 fejezet 369 különleges előírását.

Fuvarokmány

A Fuvarokmánynak részben kötött formája van:

- az általános követelmények az ADR 5.4.1.1.1 pontban vannak
UN-szám helyes szállítási megnevezés osztály és alagútkód sorrendben minden más információ közbeszúrása nélkül:
UN 3332 Radioaktív anyag, A típusú küldeménydarabban, különleges formában, 7, (E)
- kiegészítő előírások az ADR 5.4.1.2.5 pontban:
a fenti információkat közvetlenül követik a következők sorrendben
  - radionuklidok neve/jele
  - fizikai és kémiai leírása vagy a különleges formára/kismértékben diszpergálódásra utalás
  - maximális aktivitás a szállítás során
  - kategória (I-FEHÉR, II-SÁRGA, III-SÁRGA)
  - szállítási mutatószám (TI)
  - (hasadó anyagoknál a kritikussági biztonsági mutatószám CSI)
  - illetékes hatóság minden engedélyszáma/jele (szállítási engedély, alkalmazási engedély, fizikai védelmi engedély/hatósági bizonyítvány száma, különleges forma és/vagy küldeménydarab engedélyokiratának száma)
  - (szállítás kizárólagos használat mellett)
  - (LSA-II és LSA-III anyagoknál, ill. SCO-I, SCO-II és SCO-III tárgyaknál a küldeménydarab összes aktivitása az A_2 -érték többszörösében)

Ami megkönnyíti mindenki munkáját:

- aktualizált (nem az előző kérelemnél hiánypótoltatott) dokumentumok kerülnek benyújtásra
- a Sugárvédelmi programnak van azonosítója és új verziónál „léptetik”
- nem egyben, 60 oldalas képként kapjuk az összes dokumentumot
- hiánypótlás esetén a „kísérőlevélben” a hiánypótlási pontokra adott válaszok, változtatások felsorolásra kerülnek
- egységesen elnevezett dokumentumok (Adatszolgáltatás-Sugárvédelmi Program vs. Adatszolgáltatás a radioaktív anyagok szállításának és fuvarozásának engedélykérelméhez)

BALESET ESETEN

- 1

ÁLLÍTSD LE A JÁRMŰVET!

- 2

MÉRD MEG A SUGÁRZÁST!

Ha a háttersugárzás magas,
a gépkocsit kerítsd el!

- 3

ÉRTESÍTSD A
HATÓSÁGOKAT!

  - > neved
  - > telefonszámod
  - > hol?
  - > mikor?
  - > ADR 7 osztály
  - > sugárszennyeződés van-e?
  - > személyi sérülés van-e?

MENTŐK
lifeguard **104**

TŰZOLTÓSÁG
fire service **105**

RENDŐRSÉG
POLICE **107**

SEGÉLYKÉRÉS
S.O.S **112**
- 4

ÉRTESÍTSD AZ ILLETÉKESEKET!

Értesítendő személyek elérhetőségei
- 5

KÖVESD A KÍÉRKEZŐ HATÓSÁG
UTASÍTÁSAIT!

Csomagolások engedélyezése és ellenőrzése

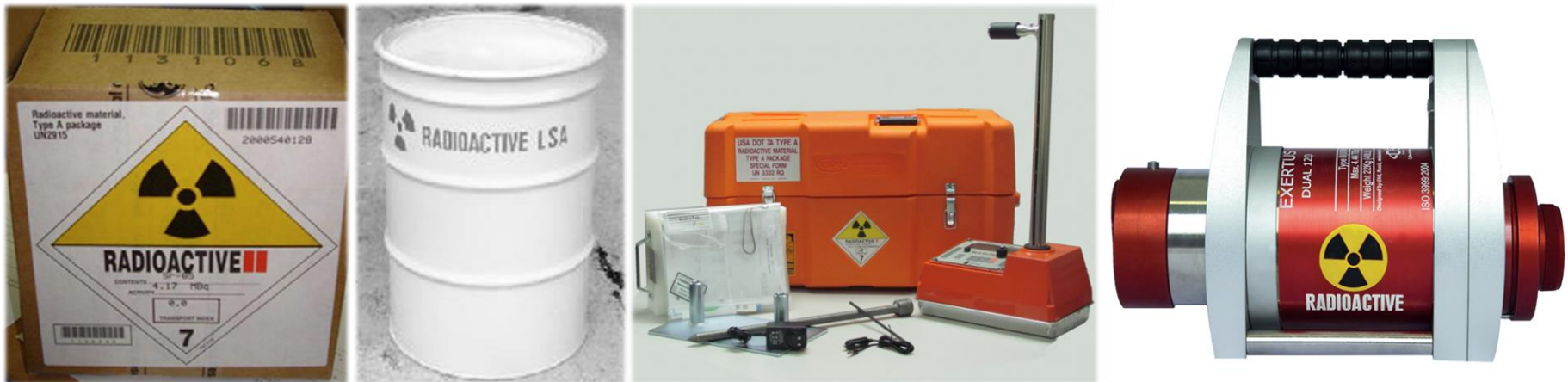
Gyártói igazolások – A típus

ADR 5.1.5.2.3 Olyan küldeménydarab-minták esetében, amelyekhez nem szükséges az illetékes hatóságnak engedélyt kiadnia, a feladónak az illetékes hatóság általi ellenőrzéshez – kérésre – rendelkezésre kell bocsátania azokat a dokumentumokat, amelyek bizonyítják, hogy a küldeménydarabminta minden rá vonatkozó előírásnak megfelel.

Hatósági „igazolás”, engedélyokirat – B és C típus

A magyar hatóság vagy az ADR Szerződő állam hatósága által kiadott okirat és az első magyarországi alkalmazás bejelentése.

Nem ADR Szerződő állam hatósága által kiadott engedélyokirathoz magyar érvényességi záradék kiadása szükséges.

Radioaktív anyagok közúti szállításának ellenőrzése

A telephelyi ellenőrzés során az „elmélet” és a „gyakorlat” egyeztetése is megtörténik. („Papír” és gyakorlat)

Elsősorban a jógyakorlatok azonosítása a célunk, nem szankcionálás vagy büntetés.

Radioaktív anyagok közúti szállításakor ellenőrzésre kerül:

- A szállításban közreműködők sugárvédelmi és veszélyesáru szállítási képzettségének igazolásai
- Küldeménydarab-minták engedélykirata(i) – B(U) típus esetén
- Gyártói dokumentáció, igazolás – ahol nem szükséges hatósági engedély (pl. A típus)
- Jármű felszereltsége: ADR felszerelések, mérőműszerek
- Fuvarokmány(ok) mintája/mintái
- A Sugárvédelmi program valóságnak és gyakorlatnak való megfelelése

Országos Atomenergia Hivatal

Köszönöm a figyelmet!

Thank you for your attention!

Kiitos huomiosta!

Děkuji za pozornost!

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Merci de votre attention !

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Grazie per l'attenzione!

感谢大家的关注!